

Memorandwm Esboniadol ar gyfer Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 5) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 2) 2022

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan Lywodraeth Cymru ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 5) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 2) 2022.

Mark Drakeford
Y Prif Weinidog

20 Ionawr 2022

1. Disgrifiad

Mae'r Rheoliadau yn diwygio [Rheoliadau Diogelu Iechyd \(Cyfyngiadau Coronafeirws\) \(Rhif 5\) \(Cymru\) 2020](#) ("y prif Reoliadau").

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Yn unol ag adran 11A(4) o Ddeddf Offerynnau Statudol 1946, hysbyswyd y Llywydd bod y Rheoliadau'n cael eu gwneud yn unol â'r weithdrefn negyddol ac nid ydynt yn glynu wrth y confensiwn 21 diwrnod. Mae hyn yn angenrheidiol er mwyn sicrhau bod y cyfyngiadau a gofynion y prif Reoliadau yn parhau i fod yn gymesur.

Mae Gweinidogion Cymru o'r farn bod y cyfyngiadau a'r gofynion a nodir yn y prif Reoliadau, fel y'u diwygiwyd gan y Rheoliadau hyn, yn angenrheidiol ac yn gymesur fel ymateb iechyd y cyhoedd i'r bygythiad a achosir gan y coronafeirws ar hyn o bryd.

Y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol

Er bod y prif Reoliadau, fel y'u diwygir gan y Rheoliadau hyn, yn cyffwrdd â hawliau unigol o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 a'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol, mae'r Llywodraeth o'r farn bod modd eu cyfiawnhau er mwyn atal lledaeniad clefydau heintus a/neu fod hawl i wneud yr ymyriad ar y sail ei fod yn ceisio cyflawni nod dilys, sef diogelu iechyd y cyhoedd. Mae'r Llywodraeth hefyd o'r farn eu bod yn gymesur.

Mae'r prif Reoliadau yn cyffwrdd ag Erthygl 5 (yr hawl i ryddid), Erthygl 8 (yr hawl i barch at fywyd preifat a theuluol), Erthygl 9 (yr hawl i ryddid mynegiant, cydwybod a chrefydd), Erthygl 11 (yr hawl i ymgynnull ac ymgysylltu'n rhydd ag eraill) ac Erthygl 1 o'r Protocol Cyntaf (diogelu eiddo).

Mae pob un o'r rhain yn hawliau amodol, sy'n caniatáu i Weinidogion Cymru ymyrryd ag arfer yr hawliau os oes angen gwneud hynny mewn cymdeithas ddemocrataidd er budd diogelwch y cyhoedd neu er mwyn diogelu iechyd. Rhaid cyfiawnhau'r holl gyfyngiadau a gofynion o'r fath ar y sail mai eu bwriad yw cyflawni nod dilys, sef diogelu iechyd y cyhoedd, a'u bod yn gymesur. Rhaid hefyd cydbwysu unrhyw ymyrraeth â'r hawliau hyn â rhwymedigaethau cadarnhaol y wladwriaeth o dan Erthygl 2 (yr hawl i fywyd). Mae addasu'r cyfyngiadau a'r gofynion o dan y prif Reoliadau drwy'r Rheoliadau hyn yn ymateb cymesur i ledaeniad y coronafeirws. Mae'n cydbwysu'r angen i gynnal ymateb priodol i'r bygythiad a achosir gan y coronafeirws yn erbyn hawliau unigolion a busnesau, mewn modd sy'n parhau'n gymesur â'r angen i leihau cyfradd trosglwyddiadau'r coronafeirws, gan ystyried y dystiolaeth wyddonol.

3. Y cefndir deddfwriaethol

Mae Deddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984 ("Deddf 1984"), a Rheoliadau a wnaed oddi tani, yn darparu fframwaith deddfwriaethol ar gyfer diogelu iechyd yng Nghymru a Lloegr. Gwneir y Rheoliadau hyn o dan adrannau 45C(1) a (3)(c) a

45P(2) o Ddeddf 1984. Mae'r [Memorandwm Esboniadol](#) ar gyfer y prif Reoliadau yn rhoi rhagor o wybodaeth am y pwerau hyn.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Mae'r Rheoliadau hyn yn cael eu gwneud mewn ymateb i'r bygythiad i iechyd y cyhoedd a achosir gan nifer yr achosion o'r coronafeirws syndrom anadlol aciwt difrifol 2 (SARS-CoV-2), sy'n achosi'r clefyd a elwir yn COVID-19, a'i ledaeniad.

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio'r prif Reoliadau, gan gael effaith o 6:00 a.m. ar 21 Ionawr 2022, i ddileu'r holl gyfyngiadau ar gynulladau a digwyddiadau awyr agored, a gyflwynwyd ar 26 Rhagfyr, ac a ddiwygiwyd ar 15 Ionawr:

- y terfyn ar niferoedd ar gyfer digwyddiadau awyr agored a reoleiddir o 500 o bobl;
- y terfyn ar niferoedd a'r drosedd ar gyfer cynulliad yn yr awyr agored o fwy na 50 o bobl;
- y mesurau rhesymol ychwanegol ar gyfer lletygarwch awyr agored (y rheol chwech o bobl a'r gofyniad gwasanaeth bwrdd).

Mae'r prif Rheoliadau hefyd wedi'u diwygio fel bod y gofyniad i reoli mynediad i fangre ac i gwsmeriaid eistedd wrth archebu bwyd neu ddiod yn gymwys i rannau dan do o'r fangre yn unig.

5. Ymgynghori

Oherwydd y bygythiad difrifol ac uniongyrchol sy'n deillio o'r coronafeirws a'r angen am ymateb iechyd y cyhoedd brys, ni chynhaliwyd unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. Fodd bynnag, ymgysylltwyd ag amrywiol randdeiliaid.

6. Aseiad Effaith Rheoleiddiol ac asesiadau effaith eraill

Nid oes aseiad effaith rheoleiddiol wedi'i lunio mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn oherwydd bod angen eu rhoi ar waith ar frys. Mae effaith llacio cyfyngiadau yn yr awyr agored wedi cael eu hystyried mewn nifer o Aseidiadau Effaith Cryno sy'n parhau'n berthnasol, ac felly'n gymwys i'r Rheoliadau hyn. Cyhoeddwyd y rhain ar [22 Ebrill¹](#), [14 Mai²](#) ac ar [16 Medi³](#) 2021. Mae'r olaf o'r rhain, yn cynnwys ystyried effeithiau penodol dileu'r terfynau ar nifer y bobl sy'n gallu ymgynnull yn yr awyr agored.

---

¹ [Adolygiad o gyfyngiadau'r coronafeirws 22 Ebrill 2021: aseiad effaith cryno | LLYW.CYMRU](#)

² [Adolygiad o gyfyngiadau'r coronafeirws 14 Mai 2021: aseiad effaith cryno | LLYW.CYMRU](#)

³ [Lefelau Rhybudd yng Nghymru - canllaw i'r cyfyngiadau: aseiad effaith cryno Awst 2021 | LLYW.CYMRU](#)